

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 2)

z dnia 25 listopada 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 2)

25 listopada 2015 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Naimskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– I. informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2015) 460, 485, 545 (art. 7 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2015) 462, 463, 465, 466, 467, 471, 474, 477, 482, 483, 486, 491, 494, 501, 512, 517, 518, 519, 522, 524, 535, 537, 549 (art. 8 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2015) 200, 377, 379, 386, 441, 449, 453, 458, 461, 478, 479, 480, 481, 484, 495, 497, 500, 502, 505, 507, 508, 509, 510, 515, 516, 523, 538, 546 (art. 3 ustawy z dnia 8 października 2010 r.).

– II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 27 listopada 2015 r.

– III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., Sprawozdania Komisji: Sprawozdanie roczne za rok 2014 w sprawie pomocniczości i proporcjonalności (COM(2015) 315 wersja ostateczna) oraz Sprawozdania Komisji: Sprawozdanie roczne za rok 2014 na temat stosunków między Komisją Europejską a parlamentami narodowymi (COM(2015) 316 wersja ostateczna) i odnoszące się do nich stanowiska rządu;

– IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., sprawozdanie Komisji: Kontrola stosowania prawa UE. Sprawozdanie roczne za 2014 rok (COM(2015) 329 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Kwieciński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Konrad Szymański** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Robert Piłat** zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Tomasz Gibas** doradca ds. ekonomicznych oraz **Kinga Schlesinger** doradca ds. politycznych w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej, **Kosma Złotowski** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Kaja Krawczyk** – naczelnik wydziału w BSM, **Joanna Kowalska**, **Agnieszka Maciejczak**, **Aneta Skorupa-Wulczyńska** i **Magdalena Skrzyńska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Bartosz Pawłowski** i **Justyna Łacny** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Jeszcze raz witam wszystkich parlamentarzystów członków Komisji, witam pana ministra Konrada Szymań-

skiego, który jest u nas pierwszy raz, tak jak wielu spośród nas też jest tu po raz pierwszy. Pan minister będzie się zajmował sprawami Unii Europejskiej w rządzie. Witam pana ministra Jerzego Kwiecińskiego, który, będąc zastępcą ministra, będzie się zajmował w Ministerstwie Rozwoju przede wszystkim kwestiami unijnych funduszy. Witam wszystkich gości. Zaczynamy. Jeżeli coś zrobiłbym formalnie nie tak, to proszę mnie poprawić, bo też jestem pierwszy raz w tej roli.

Po pierwsze, mamy informację z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, która mówi, że w materiale MSZ o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych nie ma projektów aktów legislacyjnych UE, w związku z powyższym informację o Radzie będziemy rozpatrywać tylko w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy. Czy są uwagi do porządku obrad tego posiedzenia? Nie słyszę. Przyjeliśmy porządek obrad i przechodzimy do pkt I.

W pkt I mamy informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty UE w trybie art. 7 ustawy: COM(2015) 460, 485, 545; w trybie art. 8 ustawy COM(2015) 462, 463, 465, 466, 467, 471, 474, 477, 482, 483, 486, 491, 494, 501, 512, 517, 518, 519, 522, 524, 535, 537, 546, 549; w trybie art. 3 ustawy COM(2015) 200, 377, 379, 386, 441, 449, 453, 458, 461, 478, 479, 480, 481, 484, 495, 497, 500, 502, 505, 507, 508, 509, 510, 515, 516, 523, 538. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić jakieś uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć informację bez rozpatrywania tych dokumentów? Czy jest głos sprzeciwu? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykamy rozpatrywanie pkt I.

Pkt II – Rada FAC, art. 151 ust. 1 z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy. Przechodzimy do rozpatrzenia tego dokumentu: informacja Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 27 listopada 2015 r. Rząd reprezentowany jest przez pana ministra Konrada Szymańskiego. Panie ministrze, bardzo proszę o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Konrad Szymański:

Dziękuję bardzo. Przyłączam się do tych ciepłych słów na początek. Bardzo mi miło, że mogę tu spotkać wiele osób, które już...

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Przepraszam pana ministra. Moja pierwsza pomyłka. Pana ministra Kwiecińskiego prosimy o przedstawienie tej Rady.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Wyraziłem gotowość.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Doceniamy gotowość pana ministra Szymańskiego i na pewno wielokrotnie nam się ona przyda. Panie ministrze, przepraszam bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Jerzy Kwieciński:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, ja też się przyłączam do pana przewodniczącego i również na tym pierwszym wspólnym posiedzeniu serdecznie państwa witam. Myślę, że będziemy mieli wiele wspólnych tematów i wydaje mi się, że sporo nam się uda razem wypracować.

Chciałbym przedstawić materiał, który dotyczy informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, która będzie w formie ministrów ds. handlu oraz informacji o stanowisku, które Rada Ministrów zamierza zająć wobec aktów prawnych na tym posiedzeniu. Jest to drugi punkt posiedzenia dziennego Komisji.

W dniu 27 listopada w Brukseli odbędzie się posiedzenie Rady ds. Zagranicznych w formie handel. Agenda Rady nie przewiduje omawiania żadnych aktów legislacyjnych. Przewiduje się natomiast, że będą omówione następujące kwestie: po pierwsze, konkluzje Rady w sprawie handlu. Popieramy wypracowany na forum unijnym projekt konkluzji w sprawie podejścia do wspólnej polityki handlowej UE. W toku prac nad tymi konkluzjami zostały uwzględnione nasze uwagi dotyczące roli unijnej polityki handlo-

wej w tworzeniu wzrostu miejsc pracy w UE, znaczenia relacji handlowo-gospodarczych z krajami sąsiedztwa oraz przestrzegania wzajemności w relacjach handlowych. Jednakże istnieje potrzeba wzmocnienia na forum międzynarodowym działań, które mają na celu zwalczanie protekcjonizmu i nieuczciwych praktyk handlowych, jak również wzmocnienie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w odniesieniu do tych spraw. Szczególnie ten ostatni element jest dla nas bardzo ważny, bo mieliśmy liczne tego przykłady w odniesieniu do polskich firm.

Kolejny, drugi punkt, to negocjacje DDA WTO w ramach przygotowań do 10. konferencji ministerialnej WTO, która się odbędzie w Nairobi 15-18 grudnia br. Popieramy działania Komisji Europejskiej, które są nakierowane na przełamanie impasu w wypracowaniu projektu uzgodnień do zatwierdzenia na tej, 10. Konferencji ministerialnej w grudniu br. w Nairobi. Uważamy także, że w toku dalszych prac nad tymi uzgodnieniami na forum WTO należy dążyć do przeciwdziałania osłabieniu roli WTO jako gwaranta systemu handlu światowego oraz zachowania negocjacyjnej funkcji WTO na poziomie wielostronnym.

Chodzi także o zapewnienie, aby ewentualne ustalenia w kwestiach dotyczących rolnictwa nie ograniczały się wyłącznie do subsydiów eksportowych, ale obejmowały również inne elementy, które mają znaczenie w handlu innymi towarami. Jest także potrzeba wytyczenia realistycznego planu pracy WTO na okres po konferencji w Nairobi.

Kolejny, trzeci punkt, to TTIP – obecny stan negocjacji. Pozytywnie oceniamy, że USA poprawiły swoją wyjściową ofertę taryfową w negocjacjach TTIP. Istnieje konieczność wymiernego postępu w pozostałych obszarach negocjacyjnych tej umowy, w tym szczególnie w zamówieniach publicznych. Podtrzymujemy nasze stanowisko o priorytetowym charakterze przesądzeń dotyczących zawarcia w umowie TTIP oddzielnego rozdziału w kwestii handlu nośnikami energii, przewidującego eliminację barier w eksporcie tych nośników i pełne otwarcie amerykańskiego rynku nośników energii dla naszego importu. Konieczna jest jednak dalsza poprawa transparentności w prowadzonych negocjacjach TTIP. Przypominam, że tu chodzi o bardzo ważne kwestie związane z tym, że ceny nośników energii w USA są znacząco niższe niż w UE. Mniej więcej o 40%.

Kolejny, czwarty punkt, to MERCOSUR – obecny stan negocjacji. Przed podjęciem przez UE decyzji o wznowieniu negocjacji UE-MERCOSUR opartej na wymianie ofert dostępu do rynku, konieczne jest dokonanie przez Komisję Europejską oceny warunków ponownego rozpoczęcia tych rozmów. Umowa z MERCOSUR powinna być korzystna i zbilansowana dla UE, w tym również dla Polski. W negocjacjach konieczne jest wzięcie pod uwagę wrażliwości unijnego sektora rolnego.

Piąty punkt to Azja – stan negocjacji z krajami regionu. Podzielamy ocenę o priorytetowym, z punktu widzenia unijnej wymiany handlowej, znaczeniu krajów Azji. Z zadowoleniem odnotowujemy fakt pomyślnego rozwoju wymiany handlowej po wejściu w życie umowy z Koreą, zakończeniu negocjacji z Singapurem i ostatnio z Wietnamem. Jednocześnie istnieje potrzeba szybkiej implementacji wyników tych negocjacji, zwłaszcza mając na uwadze fakt zakończenia negocjacji TPP. Liczymy jednocześnie, że zawarcie TPP zdynamizuje procesy negocjacyjne z tymi krajami, w tym w szczególności z Japonią, gdzie mamy szereg interesów ofensywnych. Negocjacje z Japonią powinny być w tej chwili traktowane priorytetowo.

Inne punkty agendy to relacje trójstronne UE-Ukraina-Rosja. Najważniejsze z naszego punktu widzenia jest zachowanie terminu 1 stycznia 2016 roku wejścia w życie porozumienia DCFTA UE-Ukraina. Popieramy podejście Komisji Europejskiej dotyczące odrzucenia prowadzenia trójstronnych rozmów z Rosją na temat energii, inwestycji i ograniczeń ilościowych. Rozmowy te nie powinny prowadzić do zmiany treści tego porozumienia. Przedmiotem rozmów trójstronnych mogą być jedynie sprawy, które w ramach porozumienia pozwalają na pewne elastyczności.

Z innych punktów, to relacje handlowe UE-Chiny. W naszej ocenie UE nie jest obecnie gotowa do rozmów z Chinami na temat proponowanej przez nie umowy o wolnym handlu. Priorytetem powinno być zawarcie przez UE z Chinami ambitnego, obejmującego dostęp do rynku chińskiego, porozumienia inwestycyjnego. Chiny nie angażują się w negocjacje wielostronne, adekwatnie do ich potencjału i znaczenia w handlu między-

narodowym, należy jednak docenić ich udział w negocjacjach porozumień ITA i EGA. Równocześnie uważamy, że w przyszłości powinno być większe zaangażowanie Chin w poszukiwanie kompromisowych przesądzeń w tych negocjacjach. Uważamy, że w kwestii przyznania Chinom statusu gospodarki rynkowej MES konieczne jest uprzednio opracowanie przez Komisję Europejską oceny skutków, która pozwoli ocenić skutki tej decyzji dla gospodarki unijnej. Automatyczne przyznanie MES nie powinno być brane pod uwagę.

Ostatnia kwestia to kryzys w unijnym sektorze stalowym. Dla unijnego sektora stalowego, w tym również dla polskiego, bo przypomnijmy, że nas to też w dużym stopniu dotyczy, istotne jest obecnie pogłębienie monitorowania rosnącego importu wyrobów stalowych na rynek unijny, szczególnie z Chin, Indii, Turcji, Ukrainy, Rosji oraz Białorusi. Popieramy przywrócenie przez Komisję Europejską nadzoru uprzedniego, to znaczy, opartego na systemie licencyjnym, wobec importu wyrobów stalowych do UE, na zasadach *erga omnes*, to znaczy, wobec wszystkich pozaunijnych, czyli krajów należących do WTO oraz krajów niebędących członkami WTO. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w tym punkcie? Bardzo proszę, panie pośle. W sprawach proceduralnych: będzie łatwiej, jeżeli będziemy się zgłaszali z imienia i nazwiska do protokołu.

Poseł Marcin Świącicki (PO):

Marcin Świącicki. Mam pytanie, czy pan minister mógłby nam trochę szerzej wyjaśnić, o co chodzi z tą umową trójstronną i rozmowami trójstronnymi z Rosją? Pan to powiedział dość lakonicznie. Czy możemy prosić o wyjaśnienie, o co chodzi, jakie jest nasze stanowisko w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Pani poseł Agnieszka Pomaska.

Poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Panie ministrze, ja zawsze przy takiej okazji zadaję pytanie, na które nie spodziewam się prostej odpowiedzi, ale chciałam zapytać o przewidywane tempo prac nad umową TTIP. Jak te przewidywania dzisiaj wyglądają? Kiedy te negocjacje mogą się zakończyć?

Chcę jeszcze dopytać o dostęp do informacji, jeśli chodzi o TTIP. Ostatnio w internecie krąży filmik jednego z europosłów, który próbował uzyskać informację na ten temat. Proszę o pogłębioną analizę dostępu do wszystkich dokumentów. Czy coś się poprawiło? Czy jest jakiś postęp, jeśli chodzi o uwagi organizacji pozarządowych, które się pojawiały, między innymi na spotkaniu organizowanym niedawno przez naszą Komisję, czy też należy przyjąć, że jest, jak jest, i nic w tej sprawie nie zrobimy?

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie. To jeszcze ja mam prośbę do pana ministra. Czy zdaniem pana ministra na tym posiedzeniu można byłoby złożyć informację o aktach dyskryminacji w sferze handlowej czynionych przez państwa trzecie w stosunku do krajów unii członkowskiej? Być może, byłoby dobrze, gdyby to mogło przy tej okazji wybrzmieć. Dziękuję. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MR Jerzy Kwieciński:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowne panie i panowie posłowie, pierwsza kwestia, oczywiście każdy z nas chciałby wiedzieć, kiedy negocjacje dotyczące TTIP się zakończą. Wiemy, że ten bardzo ambitny cel, który był na początku ustanowiony, nie jest dotrzymywany. Przypomnę, że plany mówiły o zakończeniu negocjacji w ciągu dwóch lat. Negocjacje są jednak bardzo trudne i UE, w tym Polska, musi zabezpieczyć swoje interesy w tej umowie, więc nie ma jeszcze ustalonego ścisłego harmonogramu, kiedy te negocjacje się skończą. Co do dostępu, który faktycznie był problemem, to on się znacznie poprawił. To znaczy my, jako kraje członkowskie, mamy lepszy dostęp do informacji, które są przedmiotem tych negocjacji.

Co do kwestii dotyczących rozmów w trójkącie Ukraina-UE-Rosja, to poproszę pana dyrektora Nogaja, żeby udzielił informacji.

Dyrektor Departamentu Polityki Handlowej MR Mieczysław Nogaj:

Bardzo dziękuję, panie ministrze, panie i panowie posłowie, jeżeli chodzi o umowę trójstronną, jest to wynik dyskusji, która została przeprowadzona pomiędzy UE, Ukrainą i Rosją. Związane to było z tym, że Rosja zgłosiła szereg zastrzeżeń do faktu podpisania przez Ukrainę umowy o wolnym handlu DCFTA. Unia uznała, że zamiast odrzucać, należy rozmawiać. Rozmawiać, żeby konkretnie ustalić, jakie kwestie Rosja uważa za te, które będą przeszkadzały we wzajemnych relacjach. To się okazało słuszną decyzją, dlatego że Rosjanie musieli bardzo precyzyjnie wskazać, w jakich obszarach uważają, że będą przeszkody. Dotyczy to przede wszystkim handlu artykułami rolnymi, odpraw celnych, uznawania standardów na produkty – chodzi o różnice pomiędzy standardami, które są w UE i w Rosji albo pozostałe po byłym Związku Radzieckim, jak również kwestii dotyczących inwestycji.

Niektóre z tych rzeczy wykraczają poza zakres umowy, dlatego UE je odrzuciła. Pan minister o tym wspomniał. Unia odrzuciła je i uznała, że nie mogą być one przedmiotem umowy. Natomiast co do pozostałych kwestii, to próbowano ustalić, w jaki sposób można by je zaadresować. W umowie są zawarte pewne możliwości podjęcia tych kwestii, na przykład jeżeli chodzi o ułatwienia w handlu, to znaczy, kwestie odprawy na granicy. Jest to sprawa, którą poprzez zastosowanie unijnych procedur można poprawić. To się stało przedmiotem tej umowy. Ma ona po prostu pomóc. Unia oferuje pomoc dwóm stronom, żeby w tym zakresie sprawy poszły naprzód, żeby mogły znaleźć pragmatyczne rozwiązanie.

Inna sprawa, że w ostatnim czasie Rosjanie wrócili z powrotem do tych kwestii, które są poza tym, ale proces biegnie i pozwala na to, żeby skanalizować napięcia w tym zakresie, przede wszystkim, żeby pomóc Ukrainie. Chociaż patrząc na to, co się ostatnio dzieje, kiedy wstrzymano, jak podano dzisiaj, eksport gazu, to ta sytuacja nie idzie w dobrą stronę. W każdym razie Unia ze swej strony oferuje pomoc, żeby znaleźć rozwiązanie wynikające ze zgłaszanych przez Rosję kwestii związanych w DCFTA. Taki jest tego sens.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

A jeżeli chodzi o informację na temat posunięć dyskryminacyjnych?

Sekretarz stanu w MR Jerzy Kwieciński:

Taką informację przygotowujemy, bo zbieramy dane. Będziemy w stanie się nią podzielić na posiedzeniu Komisji.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Panie ministrze, dziękuję. Ta informacja bardzo nam się przyda. Sugerowałem, że można by było na posiedzeniu Rady UE podnieść ten problem, bo dobrze, żeby koledzy ministrowie z innych krajów mieli to w świadomości przez cały czas.

Dyrektor departamentu MR Mieczysław Nogaj:

Jeżeli można, panie przewodniczący, panie ministrze, dlatego że sprawa jest przez nas podjęta. Jest odrębna grupa, która się zajmuje barierami w handlu. W czasie jej prac zgłaszamy nasze uwagi dotyczące tego, co formułują kraje trzecie. Co więcej, mamy w tej chwili powołany zespół ds. barier w handlu, który już odbył pięć spotkań. Najbliższe spotkanie będzie na początku grudnia. Po raz drugi będą analizowane bariery, które mamy w handlu z krajami wschodnimi. Materiał dotyczący wszystkich tych barier mamy już zrobiony, możemy go, jak pan minister powiedział, przekazać. W każdym razie jest to praca ciągła, bariery mamy zidentyfikowane, skomputeryzowane, i jeżeli ktokolwiek jedzie w tej chwili, to od razu przekazujemy, jakie są problemy w relacjach z danym krajem. Jest potrzeba podejmowania ich przez naszych przedstawicieli, którzy jadą tam oficjalnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Bardzo dziękuję. Myślę, że Komisji przyda się taki materiał. Bardzo proszę.

Posel Szymon Szynkowski Vel Sęk (PiS):

Szymon Szynkowski Vel Sęk, poseł, członek Komisji. Mam pytanie dotyczące uszczegółowienia kwestii konsultacji trójstronnych z Ukrainą, Rosją i stroną unijną. Czy kwestia bieżącego kłopotu gazowego zostanie również podniesiona w ramach tych konsultacji? Czy Polska, polski minister, będzie podnosić te kwestię?

Sekretarz stanu w MR Jerzy Kwieciński:

Jak pan słusznie zauważył, są to konsultacje trójstronne, w których nas nie ma – UE, Rosja i Ukraina. Nie bardzo więc możemy to podnieść na tym forum.

Posel Szymon Szynkowski Vel Sęk (PiS):

Czy będzie postulat, żeby na tym forum strona unijna to podnosiła? Czy nie ma takiej możliwości?

Sekretarz stanu w MR Jerzy Kwieciński:

Możemy proponować, ale jako kraj członkowski UE, żeby UE zgłaszała, natomiast jako kraj, formalnie bilateralnie w tym nie uczestniczymy.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze w tym punkcie zabrać głos? Nie. Dziękuję bardzo. Dziękuję panu ministrowi.

Stwierdzam, że Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 27 listopada 2015 r. Zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III. Będziemy rozpatrywali w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., Sprawozdanie roczne za rok 2014 w sprawie pomocniczości i proporcjonalności (COM(2015) 315 wersja ostateczna) oraz Sprawozdanie roczne za rok 2014 na temat stosunków między Komisją Europejską a parlamentami narodowymi (COM(2015) 316 wersja ostateczna) i odnoszące się do nich stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Konrada Szymańskiego, sekretarza stanu w MSZ. Bardzo proszę pana ministra o wprowadzenie. Tym razem się nie pomyliłem.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Dziękuję bardzo. Wrócę do tych grzeczności, ale nie tylko protokolarnie. Na początek, bardzo się cieszę, że będziemy mogli współpracować, w zasadzie stale, w sprawach związanych z polskim członkostwem w UE. Jestem przekonany, że dobra współpraca z parlamentem wzmacnia stanowisko każdego polskiego rządu na forum UE. Jestem też przekonany, że istnieje duża szansa i warto nad tym pracować, żeby polskie stanowisko w sprawach strategicznych było objęte możliwie szerokim konsensusem politycznym, także w polskim parlamencie, ponieważ to przynosi wartość dodaną dla naszych długotrwałych celów związanych z polskim członkostwem w UE.

Ten punkt naszych dzisiejszych obrad dotyczy bardzo specyficznych dokumentów o charakterze nielegislacyjnym. Są to dokumenty informacyjne, które dotyczą zagadnień konstrukcyjnych, prawie że metapolitycznych, związanych z procesem integracji. Nieprzypadkowo są one rozpatrywane łącznie. Rola parlamentów narodowych to nie jest jedyny sposób kontroli przestrzegania zasady pomocniczości, ale jeden z kluczowych instytucjonalnych instrumentów kontroli tej zasady, która była fundamentalna i pozostaje fundamentalnym wymiarem kształtowania procesu integracji.

Rząd oczywiście jest tutaj tylko i wyłącznie obserwatorem, ale oczywiście obserwatorem bardzo życzliwym, chociażby w związku z tym, co powiedziałem na samym początku. To ma ścisły związek z tym, w jaki sposób układana jest współpraca między rządem a parlamentem, między Unią a parlamentami narodowymi.

Po lekturze tego sprawozdania chciałbym się z państwem podzielić trzema refleksjami. Pierwsza to taka, że widać wyraźnie, że instytucje żółtej i pomarańczowej kartki wprowadzone przez Traktat Lizboński są w różnym stopniu doceniane przez państwa członkowskie. Widać wyraźnie, że znakomita większość skarg, większość stanowisk w ramach powziętych procedur jest przyjmowana. Zostały wyrobione pewne mechani-

zmy używania tej instytucji przez bardzo ograniczoną grupę dziesięciu państw członkowskich, które chętnie z tych instrumentów prawnych korzystają. Reszta nie korzysta. W tej liczbie jest również polski parlament, który jak do tej pory, na tle innych krajów członkowskich UE, nie wykorzystuje zbyt intensywnie tego instrumentu. 80% skarg pochodzi z dziesięciu państw członkowskich UE. W tej grupie nie ma parlamentu polskiego. Być może z dobrych powodów, być może polski parlament nie widzi materialnych przesłanek do tego, żeby używać tej instytucji, a być może powody są głębsze.

Niewykorzystany potencjał jest związany z możliwą reakcją parlamentów narodowych na bardzo wczesnym etapie postępowania. To jest problem wszystkich uczestników procesu europejskiego, że wczesny etap postępowania jest najbardziej plastyczny, najbardziej podatny na zmiany. Im później dany interesariusz zabiera głos, tym możliwości przelania tego na polityczny, legislacyjny konkret, są mniejsze. Parlamenti, być może z uwagi na niezbyt dobre uzbrojenie instytucjonalne i biurokratyczne, bardzo słabo korzystają z takich możliwości.

Na tle historii korzystania z tej instytucji widać wyraźnie, że zainteresowanie parlamentów tą instytucją raczej spada. Być może jest to związane ze stopniem wysokiej satysfakcji z prac legislacyjnych UE, a być może z tym, że instytucje, tak jak one są ukształtowane dzisiaj w postaci żółtej i pomarańczowej kartki, nie dają rękojmi sensu podejmowania w dość krótkich terminach dość skomplikowanych międzynarodowych, czyli niestandardowych dla parlamentów narodowych działań w obszarze legislacji europejskiej.

To stawia – moja ostatnia uwaga – na porządku dziennym dyskusję, która już się toczy, a mianowicie dyskusję o wzmocnieniu roli parlamentów narodowych w procesie kształtowania prawa. W moim przekonaniu, to jest ważny wymiar. Łączymy z tym pewne nadzieje. Na pewno polski rząd nie będzie tej dyskusji hamował. Jesteśmy zwolennikami głębszego zaangażowania parlamentów narodowych. Oczywiście po drugiej stronie czynnikiem, który jest do zrównoważenia, jest efektywność procedur, efektywność podejmowania decyzji. Jednakże efektywność nie może być jedynym wymiarem oceny procedur legislacyjnych, dlatego ta sprawa będzie w centrum zainteresowania naszego rządu, chociażby przy okazji rozmów na temat brytyjskich warunków pozostania w UE. Jednym z wymiarów tej oferty jest wzmocnienie roli parlamentów narodowych.

Dlaczego to jest ważne? Po pierwsze, jest to kwestia jakości stanowienia prawa. Jakość stanowienia prawa ma te same bolączki na poziomie unijnym, jak i na poziomie krajowym, w związku z czym wszystkie instrumenty, wszystkie proponowane środki, które zmierzają do poprawy jakości stanowienia prawa w UE, należy witać z życzliwością.

Druga sprawa, nie mniej ważna, to zakorzenienie polityki UE w państwach członkowskich i związana z tym legitymizacja demokratyczna procesu stanowienia prawa. Wydaje się, że bez umocnienia, bez silniejszego włączenia parlamentów narodowych, wzmocnienie wymiaru legitymizacji demokratycznej, procesu demokratycznego, jest dzisiaj niemożliwe.

Z tych wszystkich powodów, jako tylko obserwator tego procesu, i tylko, można powiedzieć, bierny, nawet nie adresat tego komunikatu, przyjmujemy sprawozdanie Komisji z życzliwością. Jesteśmy gotowi do dalszej dyskusji na ten temat, w szczególności do dyskusji z parlamentem polskim, ponieważ inicjatywy i stanowiska będą padały z ust interesariuszy bezpośrednich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Proszę panią poseł Agnieszkę Pomaskę o zabranie głosu.

Posel Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze, dziękuję za tę otwartość na współpracę z polskim parlamentem, bo ona się wydaje niezwykle ważna, też ze względu na to, że rola parlamentów narodowych powinna być mocniejsza, niż jest w rzeczywistości. Parlamenti narodowe w tym roku dość regularnie – to miało miejsce również w Sejmie – wspólnie dyskutują o tym, jak sprawić, żeby ich rola, wynikająca z traktatów, była rzeczywista, a nie tylko fikcyjna. Nie brakowało bowiem przykładów – była kwestia, z tego co pamiętam, prokuratora europejskiego – że opinie parlamentów

narodowych były po prostu ignorowane. Takie przypadki na pewno nie służą poczuciu, że parlamenty narodowe mają faktyczny wpływ na decyzje, które Komisja Europejska podejmuje.

Natomiast, odnosząc się już do samego dokumentu i do samego stanowiska rządu, chcę zapytać o jedną rzecz, dlatego że w dokumencie, w stanowisku rządu pada takie stwierdzenie, że szereg wniosków parlamentów narodowych jest uwzględnianych. Nie ukrywam, że z własnego doświadczenia i obserwacji mam duże wątpliwości i chcę zapytać, czy to stwierdzenie dotyczy uzasadnionych opinii, czy dialogu politycznego, bo to są jednak dwie różne sprawy.

Przechodząc płynnie do uzasadnionych opinii, ja też byłam autorem takiego raportu i rekomendacji, jak wzmocnić rolę parlamentów narodowych, także poprzez większą współpracę parlamentów narodowych. Myślę, że dzisiaj, tak jak rozmawiamy, to oczywiście nie jest uwaga do pana ministra, ale we własnym gronie mówiąc o tym, jak wzmocnić rolę parlamentu polskiego, musimy pamiętać o tym, że jesteśmy jednym z dwudziestu ośmiu parlamentów. Bez bieżącej współpracy z innymi parlamentami ta rola będzie minimalna. Musimy pamiętać o tym, że nie żyjemy w oderwaniu od otaczającej nas rzeczywistości. Jesteśmy jednym z dwudziestu ośmiu krajów i dzisiaj, moim zdaniem, jednym z kluczowych wyzwań dla polskiego Sejmu i Senatu jest znalezienie dobrej, skutecznej współpracy z innymi parlamentami, jak również wzajemne ostrzeganie się przed pomysłami Komisji Europejskiej, które nie zawsze są najlepsze. Bez współpracy i przygotowania uzasadnionej opinii przez wymaganą liczbę państw, działania parlamentów nie będą skuteczne. To wydaje mi się dzisiaj podstawowym wyzwaniem.

Chce się zwrócić do pana przewodniczącego, bo na pewno takie spotkania będą się odbywały, żeby na to zwrócić uwagę.

Parlamenty narodowe przygotowały takie rekomendacje. Jest kilka konkretów, ale to na oddzielną dyskusję, które mogą być zrobione bez zmiany traktatów, na przykład kwestia ośmiodziesięciodniowego terminu, jeśli chodzi o uzasadnioną opinię. Ten termin często uniemożliwiał polskiemu Sejmowi skuteczne zgłoszenie uzasadnionej opinii. W związku z tym uwagi do dokumentów mogliśmy zgłaszać tylko w ramach dialogu politycznego. Takie proste rozwiązania, jak na przykład uwzględnienie kwestii dni świątecznych czy okresu wakacyjnego, mogą sprawić, że będziemy mogli częściej w tym trybie przyjmować opinie.

Miałam tylko to jedno pytanie do pana ministra, tak że dziękuję i bardzo proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję, pani poseł. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Szymon Szykowski Vel Sęk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dwa pytania: w 2014 roku trzy parlamenty zgłosiły postulaty wzmocnienia roli parlamentów w procesie konsultacji prawa. Czy, zdaniem pana ministra, zasadne byłoby, żeby również polski Sejm przyjął taką regulację, spisaną w formie rekomendacji uchwały, może mocniejszego aktu prawnego, który szedłby tym torem? To jest pytanie pierwsze.

Pytanie drugie, kwestia, która się przewijała w rekomendacjach innych parlamentów, wprowadzenia tak zwanej zielonej kartki, czyli prekonsultacji niektórych aktów, możliwość wcześniejszego składania propozycji. Czy to byłoby zasadne? Czy również polski Sejm, zdaniem pana ministra, powinien oczekiwać takiego wzmocnienia procesu wcześniejszej konsultacji? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa chce zabrać głos? Proszę.

Poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Chcę po części odpowiedzieć panu posłowi. Myślę, że raport, który był przygotowany, jest dostępny i warto się z nim zapoznać. Polski parlament gościł przewodniczących komisji ds. Unii Europejskiej – to było w tym roku 13 maja. Efektem dyskusji, która tu się odbyła, były takie rekomendacje i propozycje, jeśli chodzi o pogłębioną współpracę par-

lamentów narodowych i procedurę żółtej kartki. *De facto* parlament polski jest w ten proces jak najbardziej zaangażowany i nie jest jednoosobowym autorem takiego dokumentu, ale jest to wynik dyskusji. Natomiast autorem jest w pewnym sensie polski Sejm i sekretariat naszej Komisji, któremu przy okazji dziękuję za tę pracę, bo myślę, że ona nie pozostanie w próżni.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Panie pośle, jedno słowo.

Poseł Szymon Szynkowski Vel Sęk (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeżeli tak było, to nie wiedziałem o tym między innymi dlatego, że nie ma tego ujętego w tym sprawozdaniu. To trochę niedobrze, że akurat te trzy inne parlamenty były wskazane. Być może ranga i moc ustaleń i zaleceń była zbyt niska.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Pierwsze pytanie, opinia o szerokim stosowaniu zaleceń parlamentu, dotyczy oczywiście dialogu politycznego. W przypadku uzasadnionych opinii, tak daleko idąca deklaracja jest niedozwolona.

Jeżeli chodzi o wzmocnienie roli parlamentów, to nie jest rolą rządu, żeby przedstawiać jakieś rekomendacje i sugestie. Z całą pewnością rząd nie będzie się sprzeciwiał temu, żeby parlamenty szukały większej podmiotowości w procesie europejskim, tak w zakresie kontroli, określonej negatywnie przez system żółtej, pomarańczowej i być może kiedyś czerwonej kartki, jak i w zakresie pozytywnym, czyli upodmiotowienia się w obszarze przedstawiania postulatów legislacyjnych w procesie europejskim.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Odpowiadając na pytanie pani poseł Pomaskiej, chciałem powiedzieć, że ten system – nazwałbym go system wczesnego informowania, żeby było delikatnie, o projektach legislacyjnych płynących z Komisji Europejskiej, i nie tylko, do parlamentów krajowych – jest wart uwagi i myślę, że starając się rozwinąć w różnych sprawach i na różnych płaszczyznach współpracę między parlamentami naszego regionu, będziemy na to zwracali uwagę, bo to rzeczywiście może być dobre narzędzie.

Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat Sprawozdania Komisji: Sprawozdanie roczne za rok 2014 w sprawie pomocniczości i proporcjonalności (COM(2015) 315 wersja ostateczna) oraz Sprawozdania Komisji: Sprawozdanie roczne za rok 2014 na temat stosunków między Komisją Europejską a parlamentami narodowymi (COM(2015) 316 wersja ostateczna) i odnoszące się do nich stanowiska rządu. Zamykam rozpatrywanie tego punktu.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., Sprawozdania Komisji: Kontrola stosowania prawa UE. Sprawozdanie roczne za 2014 rok (COM(2015) 329 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd w tym punkcie jest reprezentowany także przez pana ministra Konrada Szymańskiego. Bardzo proszę, panie ministrze o wprowadzenie.

Sekretarz stanu w MSZ Konrad Szymański:

Dziękuję bardzo. Dokument, który przed nami leży, ma wartość historyczną, ale może mieć bardzo konkretne zastosowanie w pracach rządu i parlamentu. Wynika z niego zupełnie jednoznacznie, że w roku 2014 wzrosła liczba postępowań przeciwko Polsce z powodu naruszenia lub brak transpozycji prawa unijnego. Niebawem, w ramach swojej rutynowej działalności Komisja Europejska ogłosi kolejny ranking transpozycji, który będzie pokazywał bardzo mizerny stan polskiego systemu transpozycji prawa unijnego do porządku krajowego. Zapewne będziemy tam odnotowani na jednym z ostatnich

miejsc, być może przedostatnim, tak jak to miało miejsce do tej pory. To jest zrozumiałe, że w niektórych obszarach można mówić – to już jest sprawa resortowa – o wyraźnych kłopotach politycznych transpozycji, natomiast według mojej oceny wszystkie te opóźnienia nie miały takiego charakteru i były do pokonania bez zbędnej zwłoki.

Coś jest nie tak ustawione w całym systemie tego mechanizmu. To jest oczywiście zrozumiałe, że UE przedstawia przed nami bardzo duże wyzwania w zakresie transpozycji prawa, jednakże wskaźniki pokazują, że Polska wyraźnie niekorzystnie odbiega od unijnej średniej w tym względzie.

W 2014 r. wzrosła liczba postępowań przeciwko Polsce do siedemdziesięciu dziewięciu: pięćdziesiąt sześć to naruszenia, a dwadzieścia trzy to brak transpozycji. Skończyło się to czterema wyrokami przeciwko Polsce. Wszystkie sprawy zostały przegrane. Były zupełnie oczywiste. Nie mogło się stać inaczej. Na dziś mamy siedemdziesiąt dwa postępowania – dwadzieścia siedem dotyczy braku transpozycji, czterdzieści trzy – niewłaściwego wykonania. Mamy z obu tych kategorii po dwie skargi przed Trybunałem Sprawiedliwości UE. Dodatkową złą wiadomością jest uzasadnione przekonanie, że w najbliższym czasie dotychczasowa praktyka, która dawała nieuzasadnione poczucie posiadania czasu po stronie administracji i być może parlamentu, praktyka polegająca na gotowości Komisji Europejskiej do wycofywania skarg w momencie, gdy transpozycja nastąpiła przed orzeczeniem Trybunału, ta praktyka może się zmienić. Wszystko wskazuje na to, że w najbliższym czasie skargi złożone nie będą wycofywane w związku z przyjęciem właściwego prawa i ogłoszenia go w Dzienniku Urzędowym, na przykład w Polsce.

To jest bardzo poważna sprawa. Przyjeżdżam tu do państwa z posiedzenia Komitetu do Spraw Europejskich. Jest to jedna z moich odpowiedzialności. Chciałbym, żebyśmy wspólnie z parlamentem tę sprawę w najbliższych miesiącach wszystkimi możliwymi siłami wyprostowywali, ponieważ oprócz tego, że jest to niewłaściwe zachowanie instytucji państwa polskiego wobec instytucji unijnych, to przynosi to również niepotrzebne obciążenia agendy politycznej w relacjach z UE. Będę robił wszystko na forum rządu i parlamentu, aby ten proces uległ radykalnej poprawie.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Cezary Tomczyk. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Cezary Tomczyk (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, dla realizacji przez UE celów określonych w traktatach i zwiększenie wiarygodności instytucji unijnych w oczach obywateli zasadnicze znaczenie ma skuteczne stosowanie prawa unijnego. Tak jak mówił pan minister, Komisja przedstawiła informację dotyczącą stosowania prawa UE w 2014 r. Jest to kolejne, trzydzieste drugie sprawozdanie na ten temat.

Opiniowane sprawozdanie zostało podzielone na siedem części. Poszczególne części zawierają informacje dotyczące każdego z obszarów omawianych w dokumencie. Z ciekawszych elementów warto dodać, że w 2014 r. wydano, na podstawie art. 258, trzydzieści osiem wyroków, z czego najwięcej dotyczyło Hiszpanii. Było to pięć wyroków i wszystkie na korzyść Komisji. Belgii – cztery wyroki, Niemiec – cztery wyroki, Włoch – podobnie. W przypadku Polski Trybunał wydał również cztery wyroki, wszystkie na korzyść Komisji. Dotyczyły one, po pierwsze, samochodów z kierownicą po prawej stronie, po drugie, organizmów genetycznie modyfikowanych, po trzecie, stref zagrożonych zanieczyszczeniem azotanami, po czwarte, niewłaściwego wdrożenia dyrektywy dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego.

Z opiniowanego sprawozdania wynika, że w 2014 r. państwa członkowskie musiały dokonać transpozycji mniejszej liczby dyrektyw niż w roku 2013. Mimo tego wszczęto jednak więcej nowych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom z powodu opóźnień w transpozycji dyrektyw. W stosunku do Polski w 2014 roku toczyła się większa niż w 2013 liczba postępowań, ale też warto pamiętać i warto oddzielać poszczególne implementacje czy transpozycje, warto pamiętać na przykład o braku zgody polskiego parlamentu przez długi czas na ustawę in vitro. Dopiero kilka miesięcy temu udało się tę sprawę uregulować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Czy ktoś z państwa jest przeciwko przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat Sprawozdania Komisji: Kontrola stosowania prawa UE. Sprawozdanie roczne za 2014 rok (COM(2015) 329 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu. Zamykam procedowanie pkt IV.

Bardzo dziękujemy panu ministrowi. Przechodzimy do spraw bieżących, pkt V. W tym punkcie zapraszam na kolejne posiedzenie Komisji o godzinie 12.30 w tej sali. Jeszcze tylko powiem, że gdyby się okazało, że mamy głosowania w sali plenarnej, to zrobimy przerwę w posiedzeniu Komisji, tak żeby nie było nerwowych esemesów, wychodzenia, biegania. Zrobimy to normalnie. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji.